

«L'ESPERANÇA NO ENGANYA» (Rm 5,5)

Missatge del sant pare Francesc per a la XXXIII Jornada Mundial del Malalt

11 de febrer de 2025

Benvolguts germans i germanes,

Celebrem la XXXIII Jornada Mundial del Malalt en l'Any Jubilar 2025, en el qual l'Església ens convida a fer-nos "pelegrins d'esperança". En això ens acompanya la Paraula de Déu que, per mitjà de sant Pau, ens dona un gran missatge d'encoratjament: «L'esperança no enganya» (Rm 5,5), encara més, ens fa forts en la tribulació.

Són expressions consoladores, però que poden suscitar alguns interrogants, especialment en els qui pateixen. Per exemple: com romandre forts, quan sofrim en carn pròpia malalties greus, invalidants, que potser requereixen tractaments els costos dels quals superen les nostres possibilitats? Com fer-ho quan, a més del nostre sofriment, veiem patir aquells que ens estimen i que, encara que siguin al nostre costat, se senten impotents per no poder ajudar-nos? En totes aquestes situacions sentim la necessitat d'un suport superior a nosaltres: necessitem l'ajuda de Déu, de la seva gràcia, de la seva Providència, d'aquella força que és do del seu Esperit (cf. *Catecisme de l'Església catòlica*, 1808).

Aturem-nos, doncs, un moment a reflexionar sobre la presència de Déu que roman a prop de qui sofreix, en particular sota tres aspectes que la caracteritzen: l'encontre, el do i la compartició.

1. *L'encontre*. Jesús, quan va enviar en missió els setanta-dos deixebles (cf. Lc 10,1-9), els va exhortar a dir als malalts: «El Regne de Déu és a prop vostre» (v. 9). Els va demanar concretament que els ajudessin a comprendre que també la malaltia, encara que sigui dolorosa i difícil d'entendre, és una oportunitat d'encontre amb el Senyor. En el temps de la malaltia, efectivament, si per una part experimentem tota la nostra fragilitat com criatures —física, psicològica i espiritual—, per altra part sentim la proximitat i la compassió de Déu, que en Jesús ha compartit els nostres sofriments. Ell no ens abandona i moltes vegades ens sorprèn amb el do d'una determinació que mai no hauríem pensat tenir, i que mai no hauríem trobat per nosaltres mateixos.

La malaltia, doncs, es converteix en ocasió d'un encontre que ens transforma; en la troballa d'una roca indestructible a la qual podem aferrar-nos per a afrontar les tempestes de la vida; una experiència que, fins i tot en el sacrifici, ens torna més forts, perquè ens fa més conscients que no estem sols. Per això es diu que el dolor comporta sempre un misteri de salvació, perquè fa experimentar el consol que ve de Déu de manera propera i real, fins «conèixer la plenitud de l'Evangeli amb totes les seves promeses i la seva vida» (St. Joan Pau II, Discurs als joves, Nova Orleans, 12 de setembre de 1987).

2. I això ens condueix al segon punt de reflexió: el *do*. Certament, mai com en el sofriment no ens adonem que qualsevol esperança ve del Senyor i que per això és, per damunt de tot, un do que hem d'acollir i conrear, restant "fidels a la fidelitat de Déu", segons la

bonica expressió de Madeleine Delbrêl (cf. *La speranza è una luce nella notte*, Ciutat del Vaticà 2024, Prefaci).

Pel que fa a la resta, només en la resurrecció de Crist els nostres destins troben el seu lloc en l'horitzó infinit de l'eternitat. Només de la seva Pasqua ens ve la certesa que res, «ni el món de dalt ni el de sota, ni res de l'univers creat no ens podrà separar de l'amor de Déu» (Rm 8,38-39). I d'aquesta “gran esperança” deriva qualsevol altre raig de llum que ens permet superar les proves i els obstacles de la vida (cf. Benet XVI, carta enc. *Spe salvi*, 27.31). No sols això, sinó que el Ressuscitat també camina amb nosaltres, fent-se company nostre de viatge, com amb els deixebles d'Emmaús (cf. Lc 24,13-53). Com ells, també nosaltres podem compartir amb ell el nostre desconcert, les nostres preocupacions i les nostres desil·lusions, podem escoltar la seva Paraula que ens il·lumina i fa abusar el nostre cor, i ens permet reconèixer-lo present en la fracció del Pa, albirant en aquell ser amb nosaltres, fins i tot en els límits del present, aquell “més enllà” que en acostar-se ens retorna valentia i confiança.

3. I arribem així al tercer aspecte, el de la *compartició*. Els llocs on es pateix són sovint llocs d'intercanvi, d'enriquiment mutu. Quantes vegades, al peu del llit d'un malalt, s'aprèn a esperar! Quantes vegades, sent a prop de qui pateix, s'aprèn a creure! Quantes vegades, inclinant-se davant el necessitat, es descobreix l'amor! És a dir, ens adonem que som “àngels” d'esperança, missatgers de Déu, els uns per als altres, tots junts: malalts, metges, infermers, familiars, amics, preveres, religiosos i religioses; i allí on estiguem: a la família, als dispensaris, a les residències de persones grans, als hospitals i a les clíniques.

I és important saber descobrir la bellesa i la magnitud d'aquests encontres de gràcia i aprendre a escriure'ls a l'ànima per a no oblidar-los; conservar en el cor el somriure amable d'un agent sanitari, la mirada agraïda i confiada d'un pacient, el rostre comprensiu i atent d'un metge o d'un voluntari, el semblant expectant i inquiet d'un cònjuge, d'un fill, d'un net o d'un amic entranyable. Totes són llums per atresorar, perquè, encara que sigui en la foscor de la prova, no sols donen força, sinó que ensenyen el gust vertader de la vida, en l'amor i la proximitat. (cf. Lc 10,25-37).

Benvolguts malalts, benvolguts germans i germanes que assistiu els qui pateixen, en aquest Jubileu vosaltres teniu més que mai un rol especial. El vostre caminar junts, efectivament, és un signe per a tots, «un himne a la dignitat humana, un cant d'esperança» (butlla *Spes non confundit*, 11), la veu del qual va molt més enllà de les habitacions i dels llits del sanatori on es trobin, estimulants i animants en la caritat “el concert de tota la societat” (cf. *ibid.*), en una harmonia a vegades difícil de realitzar, però precisament per això, molt dolç i fort, capaç de portar llum i calor allí on més es necessita.

Tota l'Església us està agraïda. També jo ho estic i prego per vosaltres encomanant-vos a Maria, Salut dels malalts, per mitjà de les paraules amb què tants germans i germanes s'han adreçat a ella en les dificultats:

Sota la vostra protecció ens refugiem, oh santa Mare de Déu!
No defugiu les nostres súpliques en les nostres necessitats.
De tots els perills deslliureu-nos sempre.
Verge gloriosa i beneïda!

Us beneixo, a vosaltres i a les vostres famílies i éssers estimats, i us demano, si us plau, que no us oblideu de resar per mi.

Francesc

Roma, Sant Joan del Laterà, 14 de gener de 2025